

Askerî ve iç güvenlik harcamaları arttı

05 Kasım 2014, Çarşamba

Bilgi STK Tarafından sürdürülen Kamu Harcamalarını İzleme Platformu "2014 Yılı Kamu Harcamaları İzleme Raporu"na göre, Türkiye 2011 yılında dünyada en yüksek askerî harcama yapan 14. ülke iken 2012 yılında 9. ülke oldu.

52 sivil toplum kuruluşunun ve sivil oluşumun üye olduğu, koordinasyon ve iletişimi İstanbul Bilgi Üniversitesi Sivil Toplum Kuruluşları Eğitim ve Araştırma Birimi (Bilgi STK) tarafından sürdürülen Kamu Harcamalarını İzleme Platformu "2014 Yılı Kamu Harcamaları İzleme Raporu"nu açıkladı. Kamu Harcamalarını İzleme Platformu, kamu kaynaklarında; sosyal korumaya, güvenliğe, adalete, çocuğa, gençliğe, engellilere ne kadar pay ayrıldığına yönelik harcamaları inceledi. İncelemeler sonucunda elde edilen veriler kamuyonun bilgisine sunuldu.

ASKERÎ HARCAMALAR:

- 2013 yılı için, SIPRI yöntemi ile hesaplanan Türkiye'nin askerî harcamalarının GSYH'ya oranı % 2,33'tür. Yine SIPRI verilerine göre, 2011 yılında Türkiye dünyada en yüksek askerî harcama yapan 14. ülke iken 2012 yılında 9. ülke olmuştur.
- Askerî kurumların personel harcamaları ve bu personelin ihtiyaçlarına yönelik mal ve hizmet alımları bir arada düşünüldüğünde harcamaların % 75'ini oluşturmaktadır. Modernizasyona yönelik mal ve hizmet alımı ve sermaye harcamaları ise toplamın % 25'ini oluşturmaktadır.

İÇ GÜVENLİK HARCAMALARI:

Türkiye'de 2006 yılındaki iç güvenlik harcamasının GSYH'ya oranı da 0,88 iken 2013 yılında 1,36 olarak gerçekleşmiştir. En hızlı artış İçişleri Bakanlığı personel harcamalarında görülmektedir. Gizli hizmet giderleri çok hızlı artış gösteren diğer harcama kalemidir. Emniyet Genel Müdürlüğü ve MİT'in harcamaları içinde personel harcamaları hızla artmaktadır.

ADALET HARCAMALARI:

Avrupa Konseyi Etkin Yargı Komisyonu'nun 2012 verilerine göre, üye ülkelerin kişi başına mahkeme ve savcılık harcamaları 52,16 avro iken Türkiye'ninki 15, 9 avro; adli yardım harcaması 7,7 avro iken Türkiye'ninki 1,10 avrodur. Bir hâkime düşen dosya sayısı Avrupa ülkelerinde 200 iken Türkiye'de 780'dir. Ortalama net yıllık hâkim maaşı 25.000 avro civarında iken Türkiye'de 16.000 avrodur.

SOSYAL KORUMA HARCAMALARI:

En son yayınlanmış OECD verilerine göre, OECD ülkelerinin sosyal koruma harcamalarının 2012 yılında GSYH'ya oranı ortalama % 28,1'dir. 2012 yılında Türkiye'nin sosyal koruma harcamasının GSYH'ya oranı ise % 13,41 ile kısıtlıdır.

SAĞLIK HARCAMALARI:

- Kamu sağlık harcamalarının GSYH'ya oranı bir tek 2009 yılında % 5'in üzerine çıktı. 2013 yılında oran % 4.68 olarak gerçekleşti. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Türkiye kişi başına sağlık harcaması artış göstermesine rağmen hâlâ en sondaki 7. ülke konumunda.
- Genel sağlık sigortası kapsamında tahakkuk eden prim 7 milyar 300 milyon civarında iken bunun ancak 350 milyon TL'si tahsil edilebildi. Sağlık sistemi dışında kalan vatandaş olması sağlık hakkının kullanılamadığı anlamına gelmektedir.